

Head kaasmaalased,
armsad Eesti emad ja vanaemad,
kallid lapsed ja vanemad.

Tänane päev tõstab esile ja märgib ära selle osa meie elust, millest suuremat ja samas isiklikumat vist polegi. Selle, millega meil kõigil on olemuslik, meid läbinisti kujundanud side.

Emade päev.

Lubage kohe ja pikema jututa soovida:

tuhat tänu, tuhat embust, tuhat lille emale. Minu emale. Siinviibivatele emadele. Kõigile emadele.

Jaksu ja tervist ka, nagu meil on kombeks soovida. Sest me teame, see kulub ära.

Me räägime palju, kui suur roll ja vastutus on emadel.

Emad on need, kes teevad nõudlikke valikuid laste hariduse osas.

Emad on need, kes kehtestavad peres õiged reeglid ja panevad paika väärtused.

Emad on need, kes enamasti panevad pere liikuma ja lapsed sportima.

Ja on just enamasti ema see, kelle juurest otsitakse ja leitakse lohutust, valu leevendamist ja turvatunnet.

Minu küsimus täna ongi:

nõudes emadelt nii tohutult palju, kas me anname ka piisavalt voli ja võimalust nende nõuetega toime tulla?

Lihtne, aga samas vägagi täpne vastus sellele küsimusele peitub teises küsimuses:

kas emadel ja naistel on meie tänases elukorralduses piisavalt palju otsustusõigust?

Kas nad saavad naiste ja emadena piisavalt mõjutada otsuseid, mis muudavad mitte ainult ühiskonda tervikuna, vaid ka naisi ja emasid endid, nende elukvaliteeti?

Ma kardan, et mitte. Ja ma ei mõista, miks.

Ühelt poolt: Eesti on teinud küllalt palju selleks, et lahutada inimene tootmisliinist või bürokraadi ooteruumist. Elektrooniline asjaajamine annab meile vabaduse mõtestada ümber nii tööd kui selle tegemist, nii töö tegemise kohta kui selleks kuluvat aega.

Ometi: kas kasutame seda kõike täna veel kõige optimaalsemal määral? Ehk tuleb üle vaadata, kas meie töösuhete regulatsioon lubab töö uusi viise ja vorme ka tegelikult rakendada.

Miks ma seda küsin täna ja just siin?

Aga põhjusel, et kui töö lahkub traditsiooniliselt töökohalt, siis jõuab ta esimesena koju.

Selles on nii head kui ohtusid. Just naistele, just emadele peaks see vabadus andma võimaluse osaleda tööelus paindlikumalt ja kasulikumalt. Samas peaks kodu jääma koduks.

Teiseks: kodutööd sellisena. Ma kutsun üles kõiki isasid ja mehi ja poegi:

pühendage kasvõi pool tundi nädalas rohkem kodutöödele, et tasandada ebavõrdsust selles valdkonnas.

Kahekesi ja koos tehtud töö hoiab kulumast nii kaasat kui suhet.

Austatavad mehed, isad ja pojad.

Tahtmata minna soolise võrdõiguslikkuse teemasse sügavamale sisse, ma siiski küsin:

mis paneb meid, mehi, arvama, et olukorras, kus naine langetab kodus kõige tähtsamad otsused laste kasvatamise ja igapäevase elukorralduse asjades, siis miks peaks tema otsusepädevus tööalastes küsimustes olema justkui viletsam?

Ning miks ja kaua veel kestab olukord, kus jutt soolisest võrdõiguslikkusest ja võrdsemast palgast kutsub esile üleolevust ja tahtmatust teemaga sisuliselt tegeleda.

Terve talupojamõistus, millele neil puhkudel tavatsetakse viidata, peaks ju meid viima lahendusteni, mis on pikemas perspektiivis kõige kasulikumad elule ja perele, me riigile ja rahvale.

See, et naistele makstakse samaväärse töö ja vastutuse eest vähem palka kui meestele, on uuringute käigus selgunud tõsiasi ehk fakt. See pole looduse paratamatus. See pole asi, millega me ei saa midagi peale hakata, seda korda teha.

See, et naiste karjäärivõimalusi analüüsidest võetakse mingist hetkest alates arvesse tema suured kohustused pere ja laste ees, on samuti fakt.

Kahjuks peetakse laste olemasolu ikka veel lisariskiks; millekski seesuguseks, mis justkui võib ettevõttele ja tööle kahju tuua.

Ei, ma ei taha siin kellelegi näpuga näidata. Sooliselt võrdse karmusega nendin vaid, et naiste pidurdumine palga- ja karjääriredelil pole kindlasti vaid kitsalt meessoost ülemuste ja meeste süü.

Aga mul on hea meel, et seesugune nõutus ja rahulolematuse me ühiskonnas kasvab. Mul on hea meel, et üha enam neid küsimusi esitatakse. Arutelu nende teemade üle on tarvilik ning kasulik.

Head pidulised, kallid emad.

See jutt sai täna päris tõsine; peomeeleolu ja lillede merd arvestades liigagi tõine. Lilled on asja ette, lilledega kõneleme me tunnete keelt. Ning see on kindlasti täna esmane.

Aga me peame siin oma riigis, oma rahva kodus, need asisemad jutud lõpuks ära ajama ja otsused ära tegema. Ning seda juttu peab rääkima emadega, mitte emadest.

Me peame jõudma selleni, et ema roll pole pelgalt pere piiridesse kinnitatud. See on peamine, aga seda piiriks seades kaotame me tohutult selles, mida üldiselt nimetatakse elukvaliteediks ja selle parandamiseks.

Emad peavad ennast Eestis tundma hästi, ja Eestis peab olema rohkem emalikkust!

Palju õnne teile veelkord. Täna ja igaks uueks päevaks.

Ma täna.